

МУҚОВИМАТ БО КОРРУПСИЯ ҲАМЧУН МЕХАНИЗМИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚИ ИНСОН: МУШКИЛОТ ВА РОҲҶОИ ҲАЛ

Рӯзи 8-уми декабри соли 2025 бо ташаббуси кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ ва муқовимат бо коррупсияи факултети менеҷмент ва ҳуқуқи иқтисодии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар мавзӯи «Муқовимат бо коррупсия ҳамчун механизми ҳифзи ҳуқуқи инсон: мушкилот ва роҳҳои ҳал» мизи мудавар доир гардид.

Нахуст, муовини ректор оид ба илм ва инноватсияи ДДМИТ Қутбиддин Муқимов ибраз дошт, ки ҳамоиши илмӣ мазкур ба Рӯзи ҳуқуқи инсон ва Рӯзи байналмилалӣ мубориза ба коррупсия башида шудааст. Ҳуқуқи инсон дар ҷомеаи муосир арзиши олӣ ба ҳисоб меравад, аммо то он даме ки коррупсия вучуд дорад, ҳуқуқи инсон пурра амалӣ намешавад. Зеро коррупсия ба адолат ҳалал мерасонад, дастрасиро ба хизматрасониҳои давлатӣ маҳдуд мекунад, ба рушди иҷтимоӣ ва иқтисодӣ монеа мегузорад ва боварии шаҳрвандонро ба идоракунии давлатӣ коҳиш медиҳад.

- ДДМИТ ҳамчун маркази таълим ва илм дар ташаккули ҷаҳонбинии дурусти ҷавонон нақши калидӣ дорад. Мо вазифадорем, ки ба онҳо на танҳо дониш, балки меъёрҳои ҳуқуқӣ, ахлоқӣ, сиёсати масъулиятнок ва равиши зиддикоррупсиониро омӯзонем. Натиҷагирии ҳамоиши илмӣ мазкур барои баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии аҳоли, ҳифзи ҳуқуқҳои инсон ва ҳосатан, бо мақсади иҷрои бандҳои дахлдори Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мусоидат хоҳад намуд, - афзуд Қ. Муқимов.

Сипас, намояндаи Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, подполковники хизмати дохилӣ Раззоқзода Тамкин Мурод дар мавзӯи “Баъзе масъалаҳо доир ба рушди қонунгузори самти коррупсия ҳамчун механизми ҳифзи ҳуқуқи инсон” баромад намуда, қайд кард, ки коррупсия зухуроти номатлуби ҷамъиятӣ-иҷтимоӣ буда, омӯзиши ҷиддӣ ва мунтазам, муносибати махсус, муқобилияти дастҷамъӣ ва оперативиро талаб менамояд. Дар ин самт, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон санадҳои қонунгузорӣ ташаккул ёфта, барнома ва стратегияҳои миллии муқовимат ба коррупсия қабул гардидаанд ва давлат бо мақсади таъмини таъиноти иҷтимоӣ худ, яъне ҳифзи ҳуқуқи инсон тамоми чораҳои заруриро амалӣ намуда истодааст.

Ҳамзамон, намояндаи Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, майори адлия Раҳмонзода Фаромарз Назришо дар мавзӯи “Нақши Стратегияи муқовимат бо коррупсия дар ҳифз намудани ҳуқуқи инсон” маъруза намуда, ибраз дошт, ки коррупсия дар ҷаҳони муосир дар роҳи рушди иқтисодию иҷтимоӣ кишварҳо ва риояи ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд аз ҷумлаи монеаҳои ҷиддӣ маҳсуб меёбад. Аз рӯзҳои аввали ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ масъалаи муқовимат ба коррупсия дар меҳвари сиёсати хирадмандонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор дошту дорад. Дар партави ин сиёсат ҷиҳати муқовимат ба коррупсия мунтазам чораҳои мақсаднокро роҳандозӣ намуда, барои ба вучуд овардани ҷазои зиддикоррупсионӣ пайваста заминаҳои ташкиливу ҳуқуқӣ амалӣ гардида истодааст. Бо мақсади пешгирии кирдорҳои коррупсионӣ, аз ҷумла ҷиноятҳои коррупсионӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони соҳибистиклолии кишвар се стратегияи миллии муқовимат бо коррупсияро қабул кардааст, ки дар онҳо чораҳои зарурии хусусияти ташкиливу ҳуқуқӣ, иқтисодиву иҷтимоӣ ва маърифативу фарҳангидошта роҷеъ ба муқовимат бо коррупсия пешбинӣ гардидаанд.

Дар идомаи кори мизи мудавар мудири кафедраи ҳуқуқи тиҷоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент Фаррух Алиев дар мавзӯи “Масъалаи баланд бардоштани фарҳанги ҳуқуқии ҷавонон дар самти муқовимат бо коррупсия” изҳори андеша карда, афзуд, ки омӯзиши мунтазам ва дастрас кардани маълумоти боэътимод дар бораи қонунгузори зиддикоррупсионӣ ба ҷавонон имкон медиҳад, ки ҳуқуқи уҳдадорӣ худро дуруст дарк намоянд. Истифодаи технологияҳои муосир, платформаҳои иҷтимоӣ ва барномаҳои таълимӣ метавонад

дастрасии ҷавононро ба иттилооти ҳуқуқӣ зиёд намояд. Ҳамкорӣ байни муассисаҳои таълимӣ, мақомоти давлатӣ ва созмонҳои ҷамъиятӣ дар рушду таҳкими фарҳанги ҳуқуқии ҷавонон нақши калидӣ дорад. Ҷавононе, ки сатҳи баланди маърифати ҳуқуқӣ доранд, метавонанд ҳамчун неруи ғабол дар мубориза бо коррупсия амал карда, ба рушди ҷомеаи мутамаддин саҳми арзанда гузоранд.

Дар музокира омӯзгорон доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи ҳуқуқи иқтисодӣ ва молиявӣ Шавкат Исмаилов, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, мудири кафедраи ҳуқуқи иқтисодӣ ва молиявӣ Ҷамрод Бобозода ва номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, мудири кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ ва муқовимат бо коррупсияи донишгоҳи Субҳоналӣ Мирзоев қайд карданд, ки чараҳои решакан кардани коррупсия ва сабабу омилҳои ба он алоқаманд, пеш аз ҳама, ба ташаккули давлати муосири демократӣ, ҳуқуқбунёд, ташкили ҷомеаи пурқуввати шаҳрвандӣ, фароҳам овардани шароити зиндагии арзанда барои шаҳрвандон ва ғаболияти озоди иқтисодию соҳибкорӣ, инчунин, масъулиятнокӣ дар иҷрои вазифаҳои давлатӣ вобаста аст.

Шуъбаи иттилоот ва нашрия

